

ZPRÁVA O ČINNOSTI ČESKOSLOVENSKÉ BIOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI V ROCE 2002

Hlavní aktivita Čs. biologické společnosti spočívala i v jubilejním roce 2002, kdy oslavila Čs. biologická společnost 80. výročí svého založení, opět především v práci jejích odborných skupin. Některé složky společnosti pořádaly pravidelná setkání a odborné semináře, jiné se soustředily spíše na jednorázové akce většího rozsahu, t.j. vědecké konference a symposia. Všechny akce Čs. biologické společnosti znamenaly příležitost pro pracovníky v biologicky orientovaném výzkumu ke vzájemným setkáním, výměně poznatků a k prezentaci výsledků své práce.

1. Přínos aktivity společnosti pro rozvoj vědy

V uplynulém roce byla značná část aktivity Čs. biologické společnosti zaměřena na organizaci čtyř symposií s mezinárodní účastí: *konferenci „Cryopreservation and Safe Keeping of Cells and Tissues“* 13.-15.5.2002 uspořádala v Hradci Králové Sekce pro biologii nízkých teplot, *konferenci „Buňky IV“* 9.-11.9.2002 uspořádala v Českých Budějovicích Společnost pro buněčnou biologii, *„35. výroční zasedání Cytogenetické sekce“* s mezinárodní účastí bylo uspořádáno 26.-27.9.2002 v Brně, 5.-6.9.2002 uspořádala Česká společnost pro ultrazvuk v biologii a lékařství *konferenci „Praktická sonografie VII“* v Olomouci rovněž s mezinárodní účastí.

I v roce 2002 byly udržovány kontakty s oborově příbuznými českými vědeckými společnostmi, především s Českou lékařskou společností J. E. Purkyně, Českou anatomickou společností, Českou chemickou společností, Českou společností pro dějiny věd a techniky.

23.1.2002 uspořádal hlavní výbor s Pobočkou v Brně *slavnostní schůzi k 80. výročí založení společnosti*.

Hlavní výbor Čs. biologické společnosti pokračoval v roce 2002 cyklem odborných seminářů pro zvané účastníky. 12.6.2002 se uskutečnil *seminář „Co z biologie by mělo být součástí všeobecného vzdělání“* a 28.11.2002 *seminář „Kmenové buňky - biomedicínské a etické aspekty“*. Oba semináře doznaly velice kladného hodnocení vědecké veřejnosti.

2. Vědecká aktivita

Čs. biologická společnost rozvíjela svou aktivitu v uplynulém roce v 6 pobočkách a 9 celostátních sekcích.

Pobočky

Pobočka v Praze zorganizovala v průběhu roku 2002 *tři semináře* zaměřené na otázky buněčné terapie a problematiku klonování s průměrnou účastí 30 zájemců.

Pobočka v Brně se podílela na organizaci konference *„Aktuální otázky bioklimatologie zvířat 2002“* 12.12.2002 v Brně, účastnilo se 45 členů pobočky. Dále pobočka uspořádala v minulém roce *9 schůzí a 2 semináře*. Průměrná návštěvnost dosáhla 40 posluchačů na akci. Pobočka spolupracovala s Českou anatomickou společností, Českou chemickou společností, Českou společností pro dějiny věd a techniky a s ústavem a klinikami jiných vysokých škol v Brně. 23.1.2002 uspořádala Pobočka společně s Hlavním výborem slavnostní schůzi k 80. výročí založení společnosti. Na jedné schůzi přednášeli i zahraniční

hosté. Dvě schůze byly věnovány životním jubileím prof. Janische a prof. Slavíka další dvě schůze byly věnovány památce prof. Žlábků, prof. Floriana a prof. Mazance.

Pobočka v Olomouci uspořádala **2 přednáškové schůze: „Apoptóza v biologii a medicíně“** 24.4.2002 za účasti 41 členů pobočky a dalších zájemců, **„Nové poznatky ve výzkumu cytoskeletu“** 4.11.2002 za účasti 157 posluchačů

Pobočka v Hradci Králové uspořádala v minulém roce **10 přednášek** s průměrnou účastí 30 vědeckých pracovníků. Pobočka spolupracovala s Fyziologickou sekcí České lékařské společnosti JEP.

Pobočka v Ostravě uspořádala **seminář „Moravsko-slezské dny hygieny práce a pracovního lékařství“** 22.-24.2.2002 v Rece za účasti 80 zájemců, předneseno bylo 25 referátů.

Celostátní sekce

Cytogenetická sekce uspořádala 17.4.2002 v Hradci Králové **„IV. Hradecký den molekulární genetiky a cytogenetiky“** za účasti 135 cytogenetiků a molekulárních genetiků. Ve dnech 26. - 27.9.2002 se konalo „35. výroční zasedání Cytogenetické sekce“ s mezinárodní účastí v Brně. Zúčastnilo se 90 zájemců z řad vysokoškoláků i středně zdravotnických pracovníků. Bylo předneseno 35 sdělení a proběhla diskuse a užitečná a přátelská jednání v kuloárech. 4.11.2002 byl uskutečněn „Pracovní seminář prenatální diagnostiky“ v Brně. Účastnilo se 80 klinických genetiků a cytogenetiků, gynekologů a dalších zájemců. Bylo předneseno 19 přednášek.

Společnost pro mutagenizi zevním prostředím v minulém roce uskutečnila **„25. Pracovní dny“** 22.-24.5.2002 v Brně za účasti 71 posluchačů, předneseno bylo 24 referátů. Sekce se spolupodílela na organizaci „Moravsko-slezských dnů hygieny práce a pracovního lékařství“ 22.-24.2.2002 v Rece a dále se podílela na organizaci podzimních pracovních dnů „Genetická toxikologie a prevence rakoviny“ 21.-23.10.2002 v Bratislavě za účasti 50 posluchačů, předneseno bylo 25 referátů.

Pedagogická sekce uskutečnila v loňském roce **dva semináře**. Tématem prvního semináře byla problematika nezbytného rozsahu vzdělávání v biologii na základních, případně středních školách 12.6.2002 v Brně za účasti 49 pedagogických pracovníků. Tématem druhého semináře byl stav příprav na společnou část maturitní zkoušky z biologie 3.12.2002 v Praze za účasti 12 pedagogických pracovníků.

Sekce pro biologii nízkých teplot zorganizovala v roce 2002 konferenci s mezinárodní účastí **„Cryopreservation and Safe Keeping of Cells and Tissues“** 13.-15.5.2002 v Hradci Králové za účasti 150 vědeckých pracovníků.

Společnost pro buněčnou biologii uspořádala v roce 2002 jubilejní **X. Cytoskeletální klub** ve Vranovské Vsi 24. 26.4.2002. Konference se zúčastnilo 50 odborných pracovníků, kteří prezentovali 19 přednášek a 9 posterů. Společnost buněčné biologie byla hlavním pořadatelem kongresu **„CELLS IV“**, který se konal 9.-11.9.2002 v Českých Budějovicích. Kongresu se zúčastnilo 130 vědeckých pracovníků, předneseno bylo 23 přednášek a prezentováno 53 posterů. 28.11.2002 byl uspořádán seminář „Kmenové buňky - biomedicínské a etické aspekty. Spolupořadatelem byl Hlavní výbor Čs. biologické společnosti, Biologický ústav LF MU a Univerzitní centrum pro bioetiku. Semináře se zúčastnilo 120 pracovníků a odeznělo 8 plenárních přednášek.

Česká společnost pro ultrazvuk v lékařství a biologii uskutečnila v loňském roce mezinárodní konferenci **„Praktická sonografie VII“** 5.-6.9.2002 v Olomouci. Velká část programu byla věnována praktickému tréninku formou workshopů na klinických pracovištích, v druhé části probíhaly přednášky.

V závěru proběhla panelová diskuse na téma: „Proč jsou ultrazvukové výkony hodnoceny tak rozdílně?“ Na konferenci přijelo 180 účastníků z celé republiky, dále zahraniční hosté ze Švýcarska, Rakouska, Slovenska, Dánska.

Biofyzikální sekce uspořádala v roce 2002 **15 seminářů** za průměrné účasti 20 posluchačů.

3. Ediční činnost

Jako každoročně se i v minulém roce ediční činnost uskutečňovala formou interních tisků pro vnitřní potřebu Čs. biologické společnosti.

1 číslo Zpravodaje Čs. biologické společnosti vydal Hlavní výbor.

1 rozšířené číslo Zpravodaje k 80. výročí založení Čs. biologické společnosti vydal Hlavní výbor.

Sborník z „X. Cytoskeletálního klubu“ - vydala Společnost pro buněčnou biologii.

Sborník z „CELLS IV“ - vydala Společnost pro buněčnou biologii.

Sborník z „25. pracovních dnů Společnosti pro mutagenезi zevním prostředím“ - vydala Společnost pro mutagenезi zevním prostředím

Sborník z „35. výroční konference Cytogenetické sekce“ - vydala Cytogenetická sekce

Sborník z konference „Cryopreservation and Safe Keeping of Cells and Tissues“ - vydala Sekce pro biologii nízkých teplot.

Pobočka v Brně publikovala v časopise Scripta Medica podrobnou zprávu o činnosti s přehledem programů svých pravidelných schůzí a abstrakty přednesených odborných sdělení.

4. Výhled na rok 2003

„**XVII. Biologické dny**“, 19.-20.11.2003, Brno - pořádá Hlavní výbor Čs. biologické společnosti a Biologický ústav LF MU.

„**Seminář o evoluci buňky**“, 12.6.2003, Brno - pořádá Hlavní výbor.

„**XI. Cytoskeletální klub**“ - 23.-25.4.2003, Vranovská Ves - pořádá Společnost pro buněčnou biologii.

„**CELLS V**“, 6.-9.9.2000, České Budějovice, pořádá Společnost pro buněčnou biologii.

„**36. výroční zasedání Cytogenetické sekce**“ s mezinárodní účastí 17.-19.9.2003, Plzeň - pořádá Cytogenetická sekce.

„**26. pracovní dny Společnosti pro mutagenезi zevním prostředím**“, 5.-7.5.2003 v Brně - pořádá Společnost pro mutagenезi zevním prostředím.

„**Epidermální kmenová buňka: od tkáňového inženýrství k onkologii**“, Praha, červen 2003 - pořádá Pobočka v Praze.

2 semináře Pedagogické sekce, první seminář na jaře v Brně, druhý na podzim v Praze.

„**Nové směry v abdominální sonografii**“ na jaře v Brně - pořádá Česká společnost pro ultrazvuk v biologii a lékařství.

Mezinárodní konference "**Interactivity of ultrasound and patient**" na podzim v Olomouci - pořádá Česká společnost pro ultrazvuk v biologii a lékařství.

„Moravsko-slezské hygieny a pracovního lékařství“, únor 2003 - pořádá Pobočka v Ostravě.

Pravidelné **přednáškové večery** 1x měsíčně v r. 2003, Brno - pořádá Pobočka v Brně.

Pravidelné semináře v průběhu roku 2003 - pořádá Pobočka v Hradci Králové.

Několik **přednášek** v průběhu roku 2003 uspořádá Pobočka v Olomouci.

Semináře a přednášky v průběhu roku 2003 - pořádá Biofyzikální sekce.

5. Organizační a administrativní činnost

V uplynulém roce se Hlavní výbor Čs. biologické společnosti sešel 23.1.2002, 14.5.2002, 17.10.2002 a předsednictvo Hlavního výboru se sešlo několikrát podle potřeby.

V minulém roce doznala změna ve vedení Česká společnost pro ultrazvuk v lékařství a biologii. Korespondenčně byl zvolen nový výbor. Předsedou České společnosti pro ultrazvuk v lékařství a biologii se stal doc. MUDr. František Zátura, CSc. a vědeckým tajemníkem Ing. Ladislav Doležal, CSc.

6. Statistické údaje a závěr

V Čs. biologické společnosti pracuje 6 poboček v České republice, kde jsou členové zastoupeni takto: Pobočka v Praze 552 členů, Pobočka v Brně 303 členů, Pobočka v Olomouci 73 členů, pobočka v Hradci Králové 46 členů, Pobočka v Ostravě 33 členů, Pobočka v Pardubicích 14 členů, slovenských vědeckých pracovníků je v Čs. biologické společnosti zaregistrováno 310.

Při Hlavním výboru Čs. biologické společnosti pracuje 9 odborných sekcí: Sekce cytogenetická 174 členů, Sekce evoluční biologie 22 členů, Společnost pro mutagenizi zevním prostředím 100 členů, Pedagogická sekce 70 členů, Sekce pro biologii nízkých teplot 85 členů, Česká společnost pro ultrazvuk v lékařství a biologii 198 členů, Sekce reprodukční biologie 73 členů, Společnost pro buněčnou biologii 148 členů, Biofyzikální sekce 126 členů.

Celkem je v Čs. biologické společnosti registrováno 1325 členů.

V Čs. biologické společnosti bylo uspořádáno v roce 2002 54 akcí s účastí 1763 vědeckých pracovníků.

Prof. MUDr. R. Janisch, DrSc.
vědecký tajemník